

Giải bài tập SGK Lịch sử 7:

Bài 10: Nhà nước đẩy mạnh công cuộc xây dựng đất nước

1. Tại sao nhà Lý lại dời đô về Thăng Long?

Hoa Lư là vùng đất hẹp, nhiều núi đá, hạn chế sự phát triển lâu dài của đất nước.

Trả lời:

Nhà Lý dời đô về Thăng Long vì:

- Địa thế của Thăng Long rất thuận lợi về giao thông và phát triển đất nước lâu dài (tham khảo Chiếu dời đô).
- Hoa Lư là vùng đất hẹp, nhiều núi đá, hạn chế sự phát triển lâu dài của đất nước.
- Việc dời đô từ Hoa Lư về Đại La (Thăng Long) thể hiện quyết định sáng suốt của vua Lý Công uẩn, tạo đà cho sự phát triển đất nước.

2. Tại sao nhà Lý lại giao các chức vụ quan trọng cho những người thân cận nắm giữ?

Trả lời:

Nhà Lý giao các chức vụ quan trọng cho những người thân cận nắm giữ vì:

Chính quyền mà nhà Lý xây dựng là chính quyền quân chủ, vua đứng đầu nhà nước, theo chế độ cha truyền con nối. Việc giao chức vụ quan trọng cho người thân cận nắm giữ để đảm bảo quyền lợi của dòng tộc.

3. Quân đội thời Lý được tổ chức như thế nào? Em có nhận xét gì về tổ chức quân đội của nhà Lý?

Trả lời:

- Quân đội thời Lý bao gồm quân bộ và quân thủy, có kỉ luật nghiêm minh, được huấn luyện chu đáo.

+ Vũ khí có giáo mác, dao, kiếm, cung, nỏ, máy bắn đá.

+ Trong quân đội còn chia làm hai loại: Cấm quân và quân địa phương.

- + Thực hiện chính sách “ngụ binh ư nông”.
- Quân đội được tổ chức quy củ, chặt chẽ.
- Nhà Lý thực hiện nhiều chính sách để củng cố và phát triển quân đội

4. Nhà Lý được thành lập như thế nào?

Trả lời:

Năm 1005, Lê Hoàn mất, Lê Long Đình lên ngôi vua. Cuối năm 1009, Lê Long Đình qua đời. Triều thần chán ghét nhà Tiền Lê, vì vậy các tăng sư và đại thần, đứng đầu là sư Vạn Hạnh, Đào Cam Mộc, tôn Lý Công Uẩn lên ngôi vua. Nhà Lý thành lập.

5. Nhà Lý đã tổ chức chính quyền trung ương và địa phương ra sao?

Trả lời:

Tổ chức chính quyền trung ương và địa phương thời Lý:

Dựa vào nội dung mục 1 và sơ đồ tổ chức bộ máy nhà nước để trả lời. Lưu ý sự kiện: Sau khi Lý Thái Tổ lên ngôi đã ra Chiếu dời đô từ Hoa Lư về Đại La (1010) và đổi tên nước thành Đại Việt. Nhà Lý đã tổ chức lại chính quyền trung ương và địa phương:

- Ở trung ương: Vua là người đứng đầu nhà nước, nắm giữ mọi quyền hành, theo chế độ cha truyền con nối. Giúp việc cho vua có các đại thần, quan văn, quan võ. Các chức vụ quan trọng này đều do nhà vua cử người thân cận nắm giữ.
- Ở địa phương: Cả nước được chia thành 24 lộ, phủ do các tri phủ, tri châu đứng đầu; giao cho các con cháu nhà vua hoặc đại thần cai quản. Dưới lộ, phủ là huyện, hương, xã.

6. Nhà Lý đã làm gì để củng cố quốc gia thống nhất?

Trả lời:

Nhà Lý đã tiến hành củng cố quốc gia thống nhất bằng cách:

- Ban hành bộ luật Hình thư (năm 1042).
- Xây dựng quân đội với hai bộ phận là cấm quân và quân địa phương; thực hiện chính sách "ngụ binh ư nông".
- Đối nội: Gả công chúa và ban chức tước cho các tù trưởng miền núi,...

- Đối ngoại: Giữ quan hệ bình thường với nhà Tống, tạo điều kiện cho nhân dân biên giới qua lại buôn bán với nhau. Dẹp tan các cuộc tấn công của Cham-pa do nhà Tống xúi giục...